

Manifest Vitaal Platteland

*10 aanbevelingen voor bestuurders
en bewoners voor het behoud van
een vitaal platteland*

Manifest Vitaal Platteland

10 aanbevelingen voor bestuurders en bewoners voor het behoud van een vitaal platteland

gebaseerd op een peiling onder (kader)leden wonend in (kleine) dorpen en het buitengebied

"It takes a village to raise a child..."

*Opgesteld ter gelegenheid van het 75 jarig jubileum van de NBvP, Vrouwen van Nu
14 oktober 2005*

Manifest Vitaal Platteland

1 *bevorder gemeenschapszin*

Want: door gemeenschapszin sta je samen sterk, onderlinge communicatie komt makkelijker tot stand, men kent en wordt gekend en de sociale cohesie is groot.

Achtergrond: individualisme en eigenbelang nemen toe, verdraagzaamheid en respect nemen af. Hierdoor raakt men steeds minder betrokken bij elkaar. De eenzaamheid neemt toe en de omgeving wordt als onveiliger ervaren.

Hoe te bereiken: door je als individu in te zetten voor dorp of gemeenschap, samen met anderen iets voor elkaar zien te krijgen wat de gemeenschap ten goede komt. Denk aan het organiseren van buurtbijeenkomsten waar boeren en burgers samen kunnen praten.

Bestuurders kunnen dit faciliteren (buurthuizen, trapveldjes, gymzaaltjes) om daarmee ontmoeting te vergemakkelijken. Het verenigingsleven is hierbij een belangrijke troef. Een bloeiend verenigingsleven is gunstig voor de samenleving. Hierdoor ontstaan er sociale netwerken, (die ook als vangnet kunnen dienen). Maak hier als bestuurder gebruik van en zorg dat het verenigingsleven kan blijven bloeien.

2 *waak voor het behoud van voorzieningen in (kleine) dorpen*

Want: door voorzieningen blijft een dorp leefbaar.

Achtergrond: zonder voorzieningen loopt het dorp leeg. Een dorp van enige omvang heeft een basisschool en supermarkt, buurthuis of dienstencentrum, ouderen kunnen hierdoor langer op zichzelf blijven wonen. Meer buurthuizen en activiteiten voor jongeren houdt de jeugd in het dorp. Door voorzieningen dichtbij is er minder autoverkeer. Voorzieningen t.a.v. gezondheids- en ouderenzorg zijn belangrijk.

Hoe te bereiken: door slimme inzet van personeel in de supermarkt; door als bewoners te blijven kopen in het dorp en niet voor alles naar de stad te reizen. TIP: reken de prijs van de benzine bij de prijs van de stadsboodschap en leg dit totaal naast de prijs van de boodschap uit het dorp. Door te zorgen voor betaalbare woonruimte voor jongeren en ouderen. Door het in stand houden van (zorg)voorzieningen bijvoorbeeld op één plek bij elkaar.

3 *zorg voor goede bereikbaarheid door middel van vervoersvoorzieningen met aandacht voor openbaar vervoer en fiets*

Want: bereikbaarheid betekent leefbaarheid. Ouderen en kinderen fietsen veel.

Achtergrond: hierdoor kan men lang op een veilige manier blijven fietsen. Zo blijft wonen in een dorp voor iedereen (ook jong en oud en mensen met kleine beurzen) mogelijk.

Een goede bereikbaarheid stimuleert de werkgelegenheid. Fietsen bevordert de gezondheid en geeft kinderen een andere kijk op de natuur en op elkaar. Goed openbaar vervoer betekent afname van files en het te veel aan auto's. (nu nodig want voorzieningen zijn ver weg).

Hoe te bereiken: door beter (creatiever) openbaar vervoer met slimme inzet van alle vervoersmogelijkheden. Door prioriteit van bestuurders aan goede fietspaden.

Bewoners: kinderen opvoeden met de fiets.

4 *bevorder veiligheid*

Want: veiligheid in wat voor betekenis ook is voor iedereen van belang.

Achtergrond: er zijn veel onveilige (verkeers)situaties. Algemeen gevoel van onveiligheid neemt toe op het platteland door vandalisme, geweld, drugs.

Hoe te bereiken: zorg voor bereikbaarheid en zichtbaarheid van politie; aandacht voor de juiste verkeersveiligheid (in overleg met bewoners); faciliteer meer buurthuizen en hangplekken voor de jeugd. En bewoners: zie meer naar elkaar om!

5 *behoud de voor Nederland zo kenmerkende landschapstypen (waaronder het open polderlandschap)*

Want: de huidige landschapstypen zijn onderdeel van onze cultuurhistorie: door de eeuwen heen gevormd met een eigen weerspiegeling van het dagelijks leven, ze betekenen dus veel voor bewoners.

Achtergrond: het landschap is beeldbepalend, weidsheid hoort bij (een groot deel van) het platteland. Dit geeft een gevoel van ruimte en vrijheid. De variatie in landschappen schept voorwaarden voor een prettige leefomgeving en is noodzakelijke tegenhanger van stad en industrie. Rust op zijn tijd is een basisbehoefte. Deze rust moeten we kunnen blijven vinden op het platteland.

Hoe te bereiken: houd de schaal en het karakter van het landschap in het oog bij nieuwe ontwikkelingsplannen. Zorg voor de juiste 'stoffering' van het landschap (koeien, paarden, schapen in de wei). Bouw meer woningen niet in wijken naast het dorp, maar in het dorp.

6 *(agrarische) bedrijvigheid is onlosmakelijk met het platteland verbonden*

Want: agrariërs zijn de bewaarders van het karakter van ons platteland: een wezenlijk onderdeel van Nederland. Daarnaast is agrarische bedrijvigheid goed voor de werkgelegenheid, toeleveringsbedrijven horen daar van nature bij.

Achtergrond: het aantal bedrijven neemt af. Als dit zo door gaat geeft dat een doods platteland en op den duur het aangewezen zijn op producten uit het buitenland. Men ondervindt veel onbegrip, weinig steun en weinig solidariteit ten opzichte van de boer.

Hoe te bereiken: door ruimte te geven aan ondernemerschap. Ondernemers zelf moeten creatief blijven en waar gewenst samenwerking zoeken. Regelgeving, aansluitend op de praktijk is nodig; steun en advies i.p.v. tegengestelde regels. Houdt de infrastructuur op peil. Blijf letten op de juiste schaalverhoudingen. Bedrijfs grootte en industriële bedrijvigheid moeten passen in de schaal van het gebied.

7 *wees in voor experimenten en wees creatief*

Want: de ruimte is schaars en we willen allemaal wat anders met die ruimte. Om die ruimte optimaal te benutten en goed vorm te geven is het nodig om experimenten toe te staan en bij goed resultaat de succesfactoren te analyseren en uit te dragen.

Achtergrond: door ervaring op te doen met experimenten is het mogelijk (te) strakke logge regelgeving te doorbreken. Ook betrokkenen komen zo eerder tot vernieuwende gedachten, waardoor knelpunten in de leefomgeving in potentie sneller kunnen worden opgelost.

Hoe te bereiken: door plaatselijk experimenten te stimuleren en (onder voorwaarden) toe te staan.

8 *natuur is belangrijk, maar met nuanceringen*

Want: natuur is een basis levensvoorwaarde, ons voortbestaan hangt er van af.

Achtergrond: agrarisch land is ook natuur, hier is niet iedereen van doordrongen. En vee in de wei hoort hierbij, hierdoor raken burgers meer betrokken.

Bewaar het evenwicht, liever landbouw dan 'aangelegde natuur'

Hoe te bereiken: vraag meer aandacht voor natuur; geef boeren betaalde natuurtaken; vraag bij de burgers meer aandacht voor natuur; leer kinderen het belang van natuur en de betekenis van het wisselen van de seizoenen. Zorg dat bos bos blijft en dat open landschap open blijft.

9 *weeg bij beleidsontwikkeling de stem van betrokkene mee*

Want: betrokkenen kunnen het beste aangeven wat de consequenties zijn van een bepaalde (maat)regel voor hun leefomgeving en/of bedrijfsvoering omdat maatregelen directe invloed hebben op hun leven.

Achtergrond: alleen zo ontstaan houdbare, uitvoerbare regels, waar betrokkenen achter kunnen staan.

Hoe te bereiken: door mensen (bewoners/direct betrokkenen) vooraf te betrekken bij de besluitvorming. En ze achteraf feedback te geven. Een goede communicatie hierbij is wezenlijk.

10 *kijk breed en van platteland naar stad en niet andersom*

Want: alles hangt met elkaar samen. Hierbij is het van belang om bewoners/ betrokkenen er in een vroeg stadium bij te betrekken.

bij redenering vanuit de stad is het plattelandsbeleid in de praktijk niet houdbaar. Dit leidt tot frustraties en geslotenheid bij betrokkenen.

Achtergrond: het platteland wordt, net als de stad, bewoond door mensen, met een eigen dynamiek en bedrijvigheid. Deze vereisen een (streek)eigen aanpak.

Hoe te bereiken: door als bewoners weer trots te worden op ons platteland, onze rol daar en onze trots uit te stralen. Bij beleidsontwikkeling breed kijken naar de (mogelijke) effecten (ook op langere termijn) van een beslissing.

colofon

NBvP, Vrouwen van Nu, Jan van Nassastraat 63, 2596 BP 's-Gravenhage T.: 070-324 44 29 F.:070-3264227
e-mail: bureau@nbvp.nl website: www.nbvp.nl

cover: Constance Kraan; fotografie: Constance Kraan, Brigitte Leferink, Charlotte Leferink